

en Erkjendelse af, at Thinget anfaae denne for en urigtig Fremgangsmaade og krævede en anden, og fik den i det Næblik, da der var den allerbedste Anledning til at foranledige den endelige Indkaldelse, et Skridt, som kunde være fæet selv uden derved at gøre denne Lov umulig eller overflødig; thi denne Godtgjøreleslov, denne Kjørlighedslov mod dem, som hidtilbage have været Hæsteholdere, nemlig Fris-hartkornsbefidderne, kunde man ligesuldt have bragt frem; det var vel kommet til at staae langt klarere end nu som en sand Velvillig-hedsfag, men Loven kunde ligesuldt komme frem, man kunde ligesuldt have leveret Hæstene tilbage som en Gave, og det var da blevet klart, at det var en Gave. Komme vi først ind paa den Bane, at de Voteringer, som finde Sted her i Thinget, skulle paa en Maade agtes ringe, saa vilde vi faae megen Bænsfælighed med at udøve fra en Deel af den lovgivende Magts Side en Indflydelse paa Regjeringens Handlinger, hvilken vi bør søge at hævde. Det er ogsaa fra denne Side, jeg vil opfatte Sagen. Den ærede Ordfører har sagt, opfattet fra denne Side, vil det, saaledes som det staaer her i Uendringforslaget, ikke være en Lovgivningsfag, men en Rigsretsfag; han har sagt, det vil i saa Fald være en Rigsretsfag for mig, Medlemmet for Holbeks Amts 2det Valgfæds, som ikke endelig indkaldte Hæstene, dengang jeg var Minister, og det vil være en Rigsretsfag for den Minister, som ikke senere har indkaldt dem. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at, dersom der i Lovens § 30 stod, at under overordentlige Conjuncturer skulle Hæstene indkaldes, saa var det en Rigsretsfag for den Minister, der vel havde brugt Hæstene under overordentlige Conjuncturer men ikke indkaldt dem til bestandigt Brug; men det staaer der ikke, der staaer kun, dersom Hæstene paa Grund af indtrufne Conjuncturer inddrages til Regimenterne til bestandig Tjeneste; deri ligger altsaa, at det er overladt alveles til Ministerens egen Skjønsomhed, om han vil indkalde dem eller ikke, og det Spørgsmaal, der vil være at undersøge, bliver altsaa, om der har været Anledning dertil eller ikke. I 1848 var det uvist, om Krigen vilde blive af lang Varighed; men

hvad der var vist, det var, at den Minister, som da havde indkaldt Hæstene til endelig Tjeneste, kunde blive udsat for at maatte benytte Loven i sin hele Strengthed, og paany indkalde Hæste efter de samme Lovbestemmelser; men man burde ikke sætte sig i den Nødvendighed, at komme til at gøre dette, idetmindste vilde jeg det ikke, thi det vilde jeg, under de daværende Forhold, betragte som en Uretfærdighed. Jeg har en anden Maade end mange Andre, at opfatte, hvad man skulder Almeenheden, og som det ogsaa tilfældigviis kunde synes lettere og bekvemmere for Staten end for den enkelte Mand, at indkalde Hæstene til en saadan Priis, saa vilde jeg ikke laane min Underkrift dertil; jeg troer ikke, der er Anledning dertil. Derimod vidste jeg meget godt, at, naar engang den Tid indtraadte, hvor denne Bestemmelse faldt bort, hvor der ikke, naar man atter indkaldte Hæstene, saa at sige paalaae en Tvang til at benytte Loven i dens hele Strengthed, men hvor der forelaae andre Midler, Midler af den Art, som nu foreligge, saa var Tiden kommen til endelig at indkalde disse Hæste. Den var kommen i forrige Aar, da vi havde forkastet denne Hæstelov, og væsentlig af den her ansøgte Grund; thi man læse Forhandlingerne, og man vil see, at den Grund, vi stode paa, var, at vi vel paa ingen Maade nægtede, at Hæsteholdet for Fremtiden burde falde bort, men derimod, at man burde lade det beroe paa Hæsteholderen, om han for en Spotpriis vilde tage Statens Hest og gøre den til sin egen. Dertil vilde vi ikke give vort Bifald, og samtidsigt dermed fandt en Krigsrustning Sted, som man nødvendigviis maa indrømme var en overordentlig Conjunctur, som da var tilstede; der var i dobbelt Henseende en overordentlig Conjunctur, som maatte kræve den endelige Indkaldelse. Jeg forlanger derfor ikke, at man skal holde sig til det; men jeg forlanger, at vi, ved at give Love i Dvereenstæmmelse med disse Betragtninger, skulde gøre godt, hvad der er fæilet, for at vise, at vi erkjende, at der er fæilet.

Vi komme nu til det Spørgsmaal, hvorpaa det synes, at Ordføreren har lagt en saa væsentlig Bægt, om det kan kaldes en over-